

STRATEGISK RISIKOVURDERING 2024, utkast pr januar 2024

Oppsummering

UiTs risikobilde justeres en gang i året og benyttes av ledelsen til å sette fokus på vesentlige utfordringer for virksomheten, og mulige risikoreduserende tiltak. Justert risikobilde og justeringer av tiltak gjøres fortløpende gjennom året, mens planen i sin helhet rulleres en gang i året (ved årsskifte og før rullering av den overordnede langtidsplan for institusjonen).

Det overordna risikobilde for 2024 ser slik ut:

Mål-områder:	Vesentlige hendelser som kan inntreffe som kan hindre måloppnåelse (Moderat+ og Høy)
Mål 1	<ul style="list-style-type: none">• UiTs økonomiske handlingsrom reduseres og begrenser mulighet for større utviklingstiltak• Publiseringsfrekvensen blant faglige årsverk er vesentlig lavere enn sammenlignbare universitet• Lav søknad på enkelte utdanningstilbud• Kandidattall på helse- og lærerutdanningene er vesentlig lavere enn måltallet• Manglende rekruttering til samisktalende sykepleierutdanning og lærer på alle nivåer• Tildelinger av nærings- og offentlig PhD er uforutsigbar
Mål 2	<ul style="list-style-type: none">• Manglende evne og gjennomføringskraft til nødvendig fornying og omstilling av studieporteføljen• Strukturell og kulturelt mangelfull evne til samhandling på tvers og i matrise• Når ikke målet om 25% eksternfinansiering• For lav fart på omstillingsprosesser

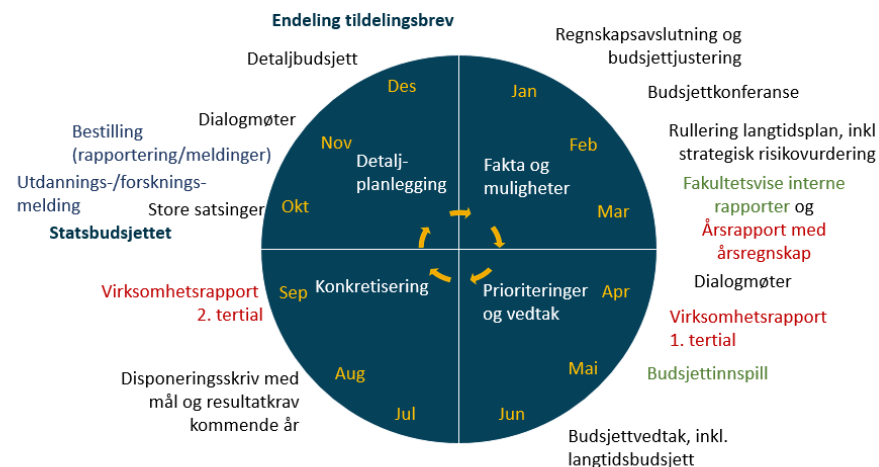
Mål-områder:	Vesentlige hendelser som kan inntreffe som kan hindre måloppnåelse (Moderat+ og Høy)
	<ul style="list-style-type: none">• Manglende kontroll på og sikkerhet rundt at ansatte og studenter tar i bruk KI• Mislykkes i digitalisering av arbeidsprosesser ved UiT• Manglende evne til å omstille organisasjonene til en bærekraftig drift og derved oppfylle bærekraftmålene
Mål 3	<ul style="list-style-type: none">• Rekrutteringsutfordringer (ansatte) og evne til å holde på dyktige medarbeidere• Andelen ph.d.-studenter som gjennomfører innen seks år er vesentlig lavere enn måltallet på 70%• Mobiliteten blant ansatte og studenter går ned• Mangelfull studentrekruttering• Manglende økonomiske rammer og kapasitet til å prioritere informasjonssikkerhet• Andelen leide arealer reduseres ikke i tråd med målsettingen

Risikovurderinger er en integrert del av UiTs rammeverk for virksomhetsstyring og skal gi ledelsen på de ulike enhetene innsikt i hvilke forhold som kan påvirke ambisjonene negativ og dermed også grunnlag for å ta stilling til hvilke tiltak som skal iverksettes.

Følgende overordnede prioriteringer er vedtatt (S 5/23) for å redusere risikobilde:

1. UiT Talent forskning, utdanning og formidling
2. Tilpasning av studieporteføljen til samfunnets behov og de økonomiske rammene
3. Bærekraftig økonomi (inkl. øke de eksterne inntektene) og god økonomistyring
4. Omstilling av organisasjonen til en bærekraftig drift og derved oppfylle bærekraftmålene
5. Konkurranseskraft, innovasjonsevne og utvikling
6. Rekruttering av studenter og ansatte
7. Digitalisering, sammenhengende tjenester og informasjonssikkerhet
8. Planer for investeringer og vedlikehold av bygg og sentral infrastruktur

Tiltakene for å redusere risikobilde innarbeides i langtidsplan (LP) og enhetenes årlige årsplaner, og med tilbakerapportering på sentrale områder for å sikre at UiT som helhet når de målene som er satt for virksomheten.

Utdannings- og forskningsmeldingen bygges opp rundt den strategiske risikovurderingen det enkelte år og tiltak samordnes inn mot rullering av langtidsplan. Styringssignaler fra meldingene innarbeides i de årlige mål og resultatkrav til fakulteter og enheter, og de enkeltes årsplaner. Sammen med mål og resultatkrav, er de største risikoområdene tema på dialogmøtene med fakulteter og enheter.

Innledning

Strategisk risikovurdering er en vurdering av hva som er de største risikoområdene og forhold, i og utenfor virksomheten, som kan virke inn på evnen til å nå UiTs ambisjoner og resultater på sikt. Den strategiske risikovurderingen er gjennomført med utgangspunkt i Utviklingsavtalen mellom KD og UiT.

Vurderingen er gjort på bakgrunn av følgende kriterier: i) økonomiske konsekvens, ii) tap av omdømme for institusjonen og iii) betydning for om vi klarer å levere på samfunnsoppdraget.

I tillegg til den strategiske risikovurderingen utføres det egne risikovurdering for: 1. HMS og beredskap og 2. Informasjonssikkerhet og personvern. Begge disse styrebehandles som egne saker og omtales ikke her.

4 Svært høy	Moderat	Høy	Høy	Høy
3 Høy	Moderat	Moderat+	Moderat+	Høy
2 Moderat	Lav	Moderat	Moderat+	Høy
1 Liten	Lav	Lav	Moderat	Moderat
	1 Lav	2 Moderat	3 Høy	4 Svært høy

Sannsynlighet

Risiko vurderes ut fra:		Sannsynlighet settes ut fra:		Konsekvens settes ut fra:		Oppfølging i langtidsplan og/eller årsplaner:
Lav	Liten risiko	1	Lav	1	Lav	Høy – svært høy – svært høy: tiltak iverksettes
Moderat	Moderat risiko	2	Moderat	2	Moderat	Moderat – høy – høy: tiltak vurderes/ iverksettes
Moderat +	Moderat mot høy risiko	3	Høy	3	Høy	Moderat – moderat – moderat: tiltak vurderes
Høy	Høy risiko	4	Svært høy	4	Svært høy	Lav risiko – lav - lav: tiltak ikke nødvendig

Risikovurdering 2023/2024

Prioriterte områder i Utviklingsavtalen	Risikofaktorer	Sannsynlighet	Konsekvens	Risiko	Tiltak
Mål 1: UiT skal være internasjonalt ledende på kunnskap og kompetanse om og for Arktis og nordområdene					
<u>Styringsparameter 1.1:</u> Utvikler flere ledende fagmiljøer i front av den internasjonale kunnskapsutviklingen.					
<i>I perioden vil UiT økonomisk prioritere og etablere interne virkemidler for å utvikle flere ledende fagmiljøer i bredden av våre fagområder. Dette skal blant annet føre til flere søknader til utlysninger for fremragende forskning, utdanning og innovasjon, og økt antall publikasjoner pr førstestilling.</i>	UiTs økonomiske handlingsrom reduseres og begrenser mulighet for større utviklingstiltak	3	4	Moderat+	Pkt 1.2.1 og 2.4.1 i LP
	For svak konkurranseevne (kompetanse og kapasitet)	2	3	Moderat	Pkt 1.1 (UiT Talent) og 2.4 i LP Forskningsmeldingen 2023
	For lite samarbeid og søknadsskriving med andre gode miljø	2	3	Moderat	Pkt 2.3 i LP Forskningsmeldingen 2023
	Publiseringsfrekvensen blant faglige årsverk er vesentlig lavere enn sammenlignbare universitet	4	3	Moderat+	Pkt. 1.1, 2.1 og 3.1 i LP Forskningsmeldingen 2023
<u>Styringsparameter 1.2:</u> Videreutvikler attraktive utdanningstilbud tilpasset nærings- og samfunnsliv i nord.					
<i>I perioden vil UiT utvikle flere relevante fleksible utdanningstilbud av ulik varighet. Den totale dimensjoneringen av porteføljen skal tilpasses institusjonens faglige særtrekk, studenters livsfaser, demografisk utvikling og arbeidslivets kompetansebehov.</i>	Manglende evne og gjennomføringskraft til nødvendig fornying og omstilling av studieporteføljen	2	4	Moderat+	Pkt 1.2.1 og 3.2 i LP Porteføljesaken og ny budsjettmodell
	Mangel på kapasitet til å dreie tilbudene mot mer fleksible modeller	1	2	Lav	Pkt 1.2.1 og 2.3 i LP Utdanningsmeldingen 2024
	Manglende målrettet samarbeid med arbeids- og samfunnsliv	3	2	Moderat	Pkt 1.2 og 2.3 i LP Utdanningsmeldingen 2024
	Lav søknad på enkelte utdanningstilbud	4	4	Høy	Pkt 3.2. i LP Utdanningsmeldingen 2024 Arbeid med ny strategi for studentrekruttering er igangsatt

Prioriterte områder i Utviklingsavtalen	Risikofaktorer	Sannsynlighet	Konsekvens	Risiko	Tiltak
	Kandidattall på helse- og lærerutdanningene er vesentlig lavere enn måltallet	4	4	Høy	Pkt 1.2 og 3.2 i LP Utdanningsmeldingen 2024
Styringsparameter 1.3: Styrker kompetanse om og for samiske og kvenske forhold.					
<i>I perioden vil UiT ha dialog med Sametinget om kunnskaps- og kompetansebehov i samiske samfunn, og lytte til Sannhets- og forsoningskommisjonen sine anbefalinger for samene som urfolk og kvener som nasjonal minoritet. I dialog med Samisk høgskole skal vi styrke forskning og formidling om samiske forhold, samisk som fagspråk, og styrke utdanning av samsikstalende sykepleiere og lærere på alle nivå. UiT skal tilby kompetanse om samiske og kvenske forhold til nærings- og arbeidsliv.</i>	Mangle på kapasitet og kraft til å ta de store løftene for å møte behovet for kompetanse om samiske og kvenske forhold	3	2	Moderat	Pkt 1.3 i LP Forskningsmeldingen 2023 Utdanningsmeldingen 2024
	Manglende rekruttering til samisktalende sykepleierutdanning og lærer på alle nivåer	4	4	Høy	Pkt 3.2 i LP Utdanningsmeldingen 2024 Arbeid med ny strategi for studentrekruttering er igangsatt
Styringsparameter 1.4: Er en pådriver for samarbeid i Arktis og nordområdene.					
<i>I perioden vil UiT prioritere faglig og institusjonelt samarbeid med universitetsalliansene EUGLOH og Arctic Five. UiT vil øke antall samarbeidsprosjekter med offentlige og private virksomheter og øke antall nærings- og offentlig PhD.</i>	Antall samarbeidsprosjekter med offentlig og privat virksomhet øker ikke i tråd med ambisjonene	2	2	Moderat	Pkt 1.4
	EUs finansiering av EUGLOH opphører innenfor 4-årig avtaleperiode og manglende interne avsetninger til A5. Man får ikke utnyttet potensialet i alliansesamarbeidet.	2	2	Moderat	Pkt 1.4
	Lykkes ikke med å øke synligheten av vår arktiske kompetanse	1	2	Lav	Ny kommunikasjons-plattform

Prioriterte områder i Utviklingsavtalen	Risikofaktorer	Sannsynlighet	Konsekvens	Risiko	Tiltak
	Tildelinger av nærings- og offentlig PhD er uforutsigbar	4	3	Moderat+	Nytt punkt
Mål 2: UiT skal bidra til nyskapende, demokratiske og bærekraftige løsninger på store samfunnsutfordringer					
<u>Styringsparameter 2.1: Praktiserer åpen vitenskap.</u>					
<i>I perioden skal UiT basert på sin posisjon innen åpen publisering starte et systematisk arbeid med å åpne læringsressurser og øke antall åpne forskningsdata.</i>	Mangelfull kompetanse/kapasitet til å utvikle og utnytte åpne læringsressurser	2	2	Moderat	Pkt 2.1.1 i LP
	Svak kapasitet på støtte til åpne forskningsdata og åpen programvare. Manglende oppfølging av Prinsipper og retningslinjer for forvaltning av forskningsdata ved UiT.	2	3	Moderat	Pkt 2.1. i LP
	Mislykkes på å etablere kultur og deling av digitale læringsobjekter.	3	2	Moderat	Pkt. 2.1 i LP Utdanningsmelding 2024
	Mislykkes å etablere Dataverse som nasjonal skytjeneste	2	2	Moderat	Pkt 2.1.2 i LP
	Manglende kontroll på og sikkerhet rundt at ansatte og studenter tar i bruk KI	3	3	Moderat+	Nytt punkt skrives inn som tiltak i rullering av langtidsplan (2.3.6)
<u>Styringsparameter 2.2: Utvikler kunnskap, metoder og virkemidler som bidrar til å løse store samfunnsutfordringer.</u>					
<i>I perioden skal UiT utvikle tverrfaglige forskningsmetoder, undervisnings- og</i>	Svak kapasitet og ressurser til å utvikle nye undervisnings- og forskningsmetoder	2	2	Moderat	Pkt 2.2.1 i LP

Prioriterte områder i Utviklingsavtalen	Risikofaktorer	Sannsynlighet	Konsekvens	Risiko	Tiltak
vurderingsformer for kompleks problemløsning. UiT skal etablere og implementere en policy for utvikling og drift av forskningsinfrastruktur som samordnes med det nasjonale veikartet og finansieringskilder.	Det nasjonale veikartet samsvarer ikke med de forskningsområder UiT skal være internasjonalt ledende på	2	3	Moderat	Pkt 2.2.2 i LP
	Svak integrering av bærekraft, innovasjon, internasjonalisering og generiske ferdigheter i alle studieprogram	2	3	Moderat	Pkt. 1.2.1, 2.2.7 og 3.2.1 i LTP Oppfølging av porteføljesaken
Styringsparameter 2.3: Fremmer tverrfaglighet, samskaping og innovasjon.					
I perioden vil UiT øke omfang av tverrfaglig og transdisiplinært samarbeid gjennom programmer, prosjekter, næringsklynger og Horisont Europa rettet mot å løse store samfunnsutfordringer. UiT skal gjennomføre strategi for digital omstilling iht den nasjonale handlingsplanen.	Har ikke tilstrekkelig kapasitet og evne til å ivareta oppgaver knyttet til mottak og innføring av nye nasjonale systemer, prosesser og rutiner	2	3	Moderat	Pkt. 2.3.2. i LP UH Sak
	Verdien av Horisont Europa-kontrakter per FoU-årsverk er vesentlig lavere enn nasjonalt snitt	2	3	Moderat	Pkt 2.3. i LP Forskningsmeldingen 2023
	Strukturell og kulturelt mangelfull evne til samhandling på tvers og i matrise	3	3	Moderat+	Pkt. 2.3. i LP Sammenhengende tjenester og porteføljesaken
	Mislykkes i digitalisering av arbeidsprosesser ved UiT.	3	4	Høy	PKT 2.3.2 i LP Sammenhengende tjenester UH Sak
Styringsparameter 2.4: Styrker kapasitet og omstillingsevne					
I perioden skal UiT øke andel eksternfinansiert virksomhet, andel tilslag på omsøkte EU-prosjekter og studiepoengproduksjon per førstestilling for	Manglende kapasitet og samhandling på økonomiområdet	2	3	Moderat	Pkt 2.4.1 i LP Oppfølging av tiltak fra prosjektet «styrking av økonomistyringen»

Prioriterte områder i Utviklingsavtalen	Risikofaktorer	Sannsynlighet	Konsekvens	Risiko	Tiltak
å sikre kapasitet til å bidra til å løse store samfunnsfordringer. Gjennom omstilling skal vi sikre effektiv og forsvarlig drift, gode mekanismer for omfordeling av studieplasser og en bærekraftig portefølje.	For lite strategiske bruk av UiTs budsjett hindrer omstilling	2	3	Moderat	Pkt 2.4.1 i LP Budsjettvedtak det enkelte år, ny budsjettmodell
	Når ikke målet om 25% ekstern-finansiering	4	4	Høy	NYTT PUNKT Forskningsmeldingen 2023
	For lav fart på omstillingsprosesser.	4	4	Høy	Pkt 2.4.1 og 2.3.2 i LP Institusjonell omstillingsplan må utformes.
	Manglende evne til å omstille organisasjonene til en bærekraftig drift og derved oppfylle bærekraft-målene	3	3	Moderat+	NYTT PUNKT. Ny handlingsplan: Bærekraft i kjernevirksomheten

Prioriterte områder i Utviklingsavtalen	Risikofaktorer	Sannsynlighet	Konsekvens	Risiko	Tiltak
Mål 3 UiT skal være et arnested for utvikling av studenter og ansattes kompetanse og talent, med mangfold som drivkraft og ressurs.					
<u>Styringsparameter 3.1</u> Utvikler, tiltrekker og beholder talenter.					
I perioden skal UiT legge til rette for et mangfold av karrierer basert på nasjonale og internasjonale føringer i sektoren, og vektlegge karriere- og arbeidsplaner,	Forsinkelser i innføring av karriereplaner for ansatte og ledere	2	1	Lav	Pkt 3.1.1 i LP Ordningen er stort sett tatt i bruk i store deler av org 2023
	Rekrutteringsutfordringer og evne til å holde på dyktige medarbeidere	3	3	Moderat+	Pkt 3.1.1 i LP Forskningsmeldingen 2024

Prioriterte områder i Utviklingsavtalen	Risikofaktorer	Sannsynlighet	Konsekvens	Risiko	Tiltak
trening og oppfølging av ledere. Antall meritterte undervisere skal økes, gjennomføringstid på doktorgrader forbedres, og andel midlertidige ansatte skal reduseres til gjennomsnittsnivå i statlig sektor.	Andelen ph.d.-studenter som gjennomfører innen seks år er vesentlig lavere enn måltallet på 70%	4	3	Høy	Pkt 3.1 i LP Utdanningsmeldingen 2024
	Andelen midlertidige øker	1	2	Lav	Pkt 3.1 i LP
Styringsparameter 3.2: Rekrutterer og utruster studenter som lærer hele livet.					
I perioden skal UiT prioritere tiltak og kompetanseheving for program- og læringsdesign som integrerer bærekraft, innovasjon, internasjonalisering og generiske ferdigheter i alle studieprogram. I tråd med Panoramastrategien skal mobilitet forsterkes i takt med aktive forskningssamarbeid.	Svak kobling mellom utvikling av studieprogram og strategisk retning (framtidensansvar)	2	3	Moderat	Pkt 1.2.1 i LP Porteføljesaken
	Mobiliteten blant ansatte og studenter går ned	4	3	Moderat+	Pkt 3.2 i LP Forskningsmeldingen 2023 Utdanningsmeldingen 2024
	Mangelfull studentrekruttering	3	4	Høy	Pkt 3.2 i LP Ny studentrekrutteringspolicy er under arbeid (h.2023) Utdanningsmeldingen 2024
Styringsparameter 3.3: Prioriterer kunnskapsutvikling og innovativ formidling som fremmer mangfold.					
I perioden skal UiT fremme mangfold i perspektiv, prioritere og belønne innovativ formidling og legge bedre til rette for deltagelse i samfunnsdebatt gjennom systematisk opplæring i akademisk ytringsfrihet.	Manglende kapasitet til å jobbe helhetlig og innovativt med kommunikasjon og formidling	2	3	Moderat	Pkt 3.3.3 i LP Ny kommunikasjons-plattform
	Polariserte debattklima bidrar til mindre mangfold i samfunnsdebatten	2	3	Moderat	Pkt 3.3. i LP Ny kommunikasjons-plattform

Prioriterte områder i Utviklingsavtalen	Risikofaktorer	Sannsynlighet	Konsekvens	Risiko	Tiltak
Styringsparameter 3.4: Videreutvikler UiT sine arbeids- lærings- og studiemiljøer.					
<i>I perioden skal UiT utvikle og gjennomføre en overordnet plan som bidrar til bedre utnyttelse av de ulike campusenes fortrinn, utviklingsmuligheter og studiemiljø. UiT skal prioritere tiltak som vil redusere andelen leide lokaler.</i>	Ikke tilstrekkelig ressurser og kapasitet til å realisere og videreutvikle funksjonelle arealeffektive løsninger	3	2	Moderat	Pkt 3.4. i LP Vedlikeholdsplan under utarbeidelse
	Andel leide lokaler leid markedet går ikke ned	3	3	Moderat+	Pkt. 3.4. i LP Prosjekt i ferd med å nedsettes.
	Lykkes ikke i å utvikle virtuelle/digitale læringsmiljø.	2	2	Moderat	
	Manglende økonomiske rammer og kapasitet til å prioritere informasjonssikkerhet	2	4	Moderat+	Pkt 2.4.1 og 3.4. i LP Budsjettvedtak det enkelte år
	Manglende prioritering av ressurser til oppfølging av campusutviklings-planene	3	2	Moderat	Pkt 3.4. i LP Budsjettvedtak det enkelte år